

Asia: VN/19773/2024

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

1. Huomionne määritelmistä (lääkemääräyslaki 3 §). Ovatko muutokset reseptikeskuksen ja valtakunnallisen lääkityslistan määritelmiin ymmärrettävät ja tarkoituksenmukaiset?

-

2. Huomionne reseptikeskukseen ehdotetuista uusista tietosisällöistä. Ovatko uudet tietosisällöt tarpeellisia ja miten niitä tulisi priorisoida?

-

3. Huomionne apteekin tiedonsaantioikeudesta (lääkemääräyslaki 11 §). Jos apteekin tiedonsaantioikeutta valtakunnallisen lääkityslistan tiedoista tulisi mielestänne muuttaa, miten sitä tulisi muuttaa?

-

4. Huomionne ehdotetuista muutoksista lääkemääräyslain 13 §:n 1 ja 2 momentteihin.

-

5. Huomionne poikkeuksista potilaan kielto-oikeuteen (lääkemääräyslaki 13 § 3 mom.). Ovatko ehdotetut kaksi uutta poikkeusta potilaan oikeuteen tietojensa luovuttamisen kieltämisessä perusteltavissa?

-

6. Huomionne lääkesopimusten hallinnan ylläpidon siirrosta (lääkelaki 55 b §) Lääkesopimusten hallinnan ylläpidon siirtoa esitetään Suomen Apteekkariliitolta Kelan Kanta-palveluihin. Mitä hallinnan siirrossa tulisi ottaa huomioon ja miten sen tulisi käytännössä tapahtua?

-

7. Muut huomionne apteekkisopimuksenmenettelyn muuttamisesta lääkesopimukseksi.

-Nimenmuutos apteekkisopimuksesta lääkesopimukseksi kannatettavaa. Sopimuksen tallentaminen Kanta-palveluiden reseptikeskukseen kannatettavaa, mutta toki samaan aikaan tulee hyvinvointialueilla varmistaa, että tieto lääkesopimuksesta on kirjattu myös kulloinkin palvelutuottajan tietojärjestelmässä. Näin menetellen on mahdollista myös hallita asiakkaan lääkehoitoa selkeämmin.

8. Huomionne potilaskohtaisia erityislupia koskevasta lääkemääräysten laatimistavan muutoksesta sähköiseksi (lääkemääräyslaki 5 § 2 mom.).

-On kannatettavaa myös että lääkemääräysten laatimistapa muutetaan sähköiseksi, jotta palveluprosessi ketteröityy entisestään. Kuitenkin samaan aikaan on varmistettava että sähköinen prosessiketju nivoutuu alueilla käytössä oleviin tietojärjestelmiin.

9. Huomionne sosiaalihuollon palvelunantajien tiedonsaantioikeudesta Kanta-lääkityslistan tietoihin (asiakastietolaki 102 § 1 mom.).

-On kannatettavaa, että avataan tiedonsaantioikeus Kanta-lääkityslistan tietoihin myös sosiaalihuollon palvelunantajille; varsinkin sosiaali- ja kriisi/päivystyksellisissä hätätilanteissa.

-Tiedonsaantioikeus korostuu erityisesti asumispalveluissa ja kotihoidossa.

Lisäksi nostaisin esille muutoksen aikataulun tuomat haasteet; hyvinvointialueilla on jo muutoksia asiakas- ja potilastietojärjestelmien käyttöönottoon liittyen, joten toivottavaa olisi siirtymäajan luominen, joka mahdollistaisi henkilöstön ohjeistamisen ja kouluttamisen. Siirtymäajalla myös tulisi varmistaa, että käyttöönotettavat uudet järjestelmämuutokset ovat yhteensopivia hyvinvointialueen potilas- ja asiakastietojärjestelmään.

10. Vapaamuotoiset lausumat hallituksen esityksen luonnoksesta.

-Satakunnan hyvinvointialueen sosiaalihuollon näkökulmasta esitys on kokonaisuutena kannatettava. Se tukee lääkehoidon hallintaa ja sujuvoittaa palvelua. Lain voimaantullessa kuitenkin hyvä varmistaa että potilas- ja asiakastietojärjestelmät ovat teknisesti valmiita ja henkilöstöä on muutoksesta tiedotettu ja koulutettu. Mahdollisen siirtymäajan luominen saattaisi olla kannatettavaa.

11. Huomionne tämän hallituksen esityksen luonnoksen suhteesta EHDS-asetuksen kansallista täytäntöönpanoa koskevaan hallituksen esityksen luonnokseen (VN/22944/2024). ([Lausunto - Lausuntopalvelu](#))

-Puollamme esitettyjä muutoksia sähköisen lääkemääräyksestä annetun lain muuttamisesta. Muutosesityksen tavoitteena on parantaa potilasturvallisuutta, sujuvoittaa lääkehoitoon

osallistuvien eri toimijoiden välistä yhteistyötä ja parantaa lääkkeiden saatavuutta sekä huoltovarmuutta. Kokonaisuutena esitys on kannatettava ja hyvää, että siirrytään yhdestä lääkemääräyksestä kokonaislääkityksen tasolle. Esitys kokonaisuutena lisää lääkehoidon turvallisuutta. Pidämme hyvänä, että KANTA-palveluiden reseptikeskukseen voisi tulevaisuudessa kirjata lääkehoidon tarkistus- ja huomiomerkinnät. Ehdotettu muutos parantaa potilasturvallisuutta ja mahdollistaa sujuvamman viestinnän apteekin ja terveydenhuollon yksikön välillä. Apteekkisopimuksen nimen muuttaminen lääkesopimukseksi helpottaa käytäntöjä eikä lisää väärinkäyttöriskiä. Itsehoitovalmisteiden osalta vapaaehtoinen ilmoittaminen nähdään kirjavana ja vaikuttavuus jää nähtäväksi. Erityislupia koskevan lääkemääräysten laatimistavan muutos on kannatettava ja parantaa lääketurvallisuutta. Tietotekniset ratkaisut tulisi olla yhteensopivia alueen tietojärjestelmien kanssa. Potilaan oikeus kieltää tietojen näkyminen voi luoda käytännön haasteita potilas- ja lääkitysturvallisuuteen, mikäli lääkityslista on kiellon johdosta osin puutteellinen ja terveyden huollon ammattilainen ei ole tietoinen puuttuvista tiedoista.

Mahdolliseksi haasteeksi nähtiin tilanteet, joissa potilas kotiutuu suppean erikoisalan hoitojaksolta ja suppean alan erikoislääkärin tulee kotiutusvaiheessa ottaa vastuu kokonaislääkityksestä ja lääkelistan päivittämisestä.

Mäkiranta Tero
Satakunnan hyvinvointialue

Lehmussaari Mirka
Satakunnan hyvinvointialue